

Analiza koniunktury gospodarczej w czasach kryzysu finansowego 2008-2009

W 2008 r. rozpoczął się w USA kryzys finansowy, który swoim zasięgiem objął większość państw należących do OECD i w 2009 r. przeszedł w fazę kryzysu ogólnogospodarczego, obejmującego poza rynkiem finansowym także rynek dóbr i usług oraz rynek pracy.

Wykorzystując dane zamieszczone w 9 tabelach (obejmujących 13 państw) proszę przeprowadzić analizę zjawiska kryzysu pod kątem jego skutków, zróżnicowanej skali i zasięgu oraz sposobów ograniczania.

W ramach prac odpowiadamy na następujące pytania:

1. Czy zjawiska kryzysowe dotknęły w równym stopniu wszystkie kraje?

2. Jakie straty gospodarcze (mierzone ubytkiem PKB) poniosły w 2009 r. takie kraje, jak: USA, Japonia, Niemcy, Wielka Brytania i Francja (reprezentujące łącznie 46% światowego PKB), biorąc pod uwagę, że PKB w roku 2008 w tych krajach wynosił odpowiednio: w USA 14713 mld USD, w Japonii 5038 mld USD, w Niemczech 3730 mld USD, w Wielkiej Brytanii 2923 mld USD i we Francji 2918 mld USD.

3. W jakich 3 krajach (tab.2) w latach 2008-2010 najbardziej spadła stopa zatrudnienia, a w jakich 3 krajach skutki kryzysu były najmniej dotkliwe?

4. W których krajach zaistniało zjawisko histerezy (długotrwałe zmiany na rynku pracy /tab. 2, 3 i 4/ pod wpływem jednorazowego szoku)?

5. W jakich krajach najbardziej wzrosła stopa bezrobocia w latach 2008-2010?

6. Na podstawie tab 3. i tab.4 proszę ocenić czy osoby młode mają lepszą czy gorszą sytuację niż pozostałe grupy wiekowe?

7. W których 3 krajach stopa bezrobocia wśród osób młodych zwiększyła się w latach 2008-2013 w największym stopniu?

8. W których 3 krajach stopa bezrobocia wśród osób młodych pozostawała w latach 2008-2013 na najniższym poziomie?

9. Które 3 kraje zanotowały największe pogorszenie stanu finansów publicznych w latach 2008-2011 /tab. 5/?

10. W jakich 3 krajach stan finansów publicznych w latach 2008-2011 pozostawał relatywnie dobry /tab. 5/?

11. Które 3 kraje zanotowały największy wzrost długu publicznego (w relacji do PKB) w latach 2008-2011 /tab. 6/?

12. W jakich 3 krajach dług publiczny w latach 2008-2011 zwiększył się w najmniejszym stopniu (lub nawet zmniejszył) /tab. 6/?

13. Jak pogorszenie koniunktury wpływa na ceny w gospodarce (inflację) /tab. 7/? Proszę porównać rok 2008 i 2009.

14. Czy można przyspieszyć wyjście z kryzysu za pomocą stymulowania eksportu /tab. 8/? Czy są jakieś kraje, którym to się udało?

15. Które 3 kraje mają najwyższe dodatnie saldo w bilansie handlowym /tab. 9/?

16. Które 3 kraje mają wysokie ujemne saldo w bilansie handlowym /tab. 9/?

Tabela 1. Tempo wzrostu PKB

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	2,8	3,8	3,7	1,9	2,1	2,5	3,9	2,6
Francja	2,4	2,4	0,3	-2,9	1,9	2,2	0,3	0,6
Grecja	5,7	3,3	-0,3	-4,3	-5,5	-9,1	-7,3	-3,2
Hiszpania	4,1	3,6	0,9	-3,8	0,2	-0,8	-3,0	-1,4
Japonia	1,4	1,7	-1,1	-5,4	4,2	-0,1	1,5	2,0
Korea Płd.	5,2	5,5	2,8	0,7	6,5	3,7	2,3	2,9
Niemcy	3,8	3,0	1,0	-5,7	4,2	3,9	0,4	0,4
Norwegia	2,4	3,0	0,5	-1,7	0,7	1,0	2,7	1,0
Szwajcaria	4,0	4,1	2,2	-2,2	3,0	1,7	1,0	1,9
USA	2,9	1,9	-0,1	-2,5	2,6	1,6	2,2	1,8
Wielka Brytania	2,8	2,4	-0,3	-4,2	1,9	1,5	1,5	2,1
Włochy	1,8	1,5	-1,0	-5,3	1,7	0,7	-3,0	-1,8
Polska	6,2	7,0	4,2	2,8	3,6	5,0	1,6	1,4

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG>, [16.03.2020].

Tabela 2. Stopa zatrudnienia

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	72,1	72,8	73,2	72,1	72,4	72,7	72,4	72,0
Francja	63,7	64,4	64,9	64,1	64,0	63,9	64,0	64,5
Grecja	60,6	60,9	61,4	60,9	59,1	55,1	50,8	48,8
Hiszpania	65,0	65,8	64,5	60,0	58,9	58,0	55,8	54,8
Japonia	70,0	70,8	70,9	70,2	70,3	70,8	70,6	71,8
Korea Płd.	64,0	64,2	64,0	63,0	63,4	63,9	64,3	64,6
Niemcy	67,5	69,0	70,1	70,3	71,3	72,7	73,0	73,5
Norwegia	75,4	76,8	78,0	76,4	75,3	75,3	75,8	75,4
Szwajcaria	77,9	78,6	79,5	79,0	77,3	78,4	78,5	78,4
USA	72,0	71,8	70,9	67,6	66,7	66,7	67,1	67,4
Wielka Brytania	71,6	71,5	71,5	69,9	69,4	69,3	70,0	70,5
Włochy	58,3	58,6	58,7	57,4	56,8	56,8	56,6	55,5
Polska	54,5	57,0	59,2	59,4	59,0	59,3	59,7	60,0

Źródło: OECD, 2020; <https://data.oecd.org/emp/employment-rate.htm>, [16.03.2020].

Tabela 3. Stopa bezrobocia

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	4,8	4,4	4,2	5,6	5,2	5,1	5,2	5,7
Francja	8,4	7,7	7,1	8,7	8,9	8,8	9,4	9,9
Grecja	9,0	8,4	7,8	9,6	12,7	17,9	24,4	27,5
Hiszpania	8,5	8,2	11,3	17,9	19,9	21,4	24,8	26,1
Japonia	4,1	3,9	4,0	5,1	5,1	4,5	4,3	4,0
Korea Płd.	3,5	3,2	3,2	3,6	3,7	3,4	3,2	3,1
Niemcy	10,3	8,7	7,5	7,7	7,0	5,8	5,4	5,2
Norwegia	3,4	2,5	2,5	3,1	3,5	3,2	3,1	3,4
Szwajcaria	4,0	3,7	3,3	4,1	4,8	4,4	4,5	4,7
USA	4,6	4,6	5,8	9,3	9,6	8,9	8,1	7,4
Wielka Brytania	5,3	5,3	5,6	7,5	7,8	8,0	7,9	7,5
Włochy	6,8	6,1	6,7	7,7	8,4	8,4	10,7	12,1
Polska	13,8	9,6	7,1	8,2	9,6	9,6	10,1	10,3

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS>, [16.03.2020].

Tabela 4. Stopa bezrobocia wśród osób młodych (15 – 24)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	10,0	9,3	8,8	11,4	11,5	11,3	11,7	12,2
Francja	21,2	18,7	18,2	22,8	22,4	21,8	23,6	24,0
Grecja	24,8	22,5	21,7	25,6	32,9	44,6	55,2	58,2
Hiszpania	18,0	18,2	24,6	37,9	41,7	46,4	53,1	55,7
Japonia	7,9	7,8	7,3	9,2	9,5	8,0	8,0	6,8
Korea Płd.	9,9	8,5	9,2	9,7	9,7	9,5	8,8	9,1
Niemcy	13,8	11,9	10,6	11,2	9,8	8,5	8,0	7,8
Norwegia	8,7	7,4	7,5	9,1	9,3	8,6	8,4	9,1
Szwajcaria	7,7	7,1	7,0	8,5	8,2	7,7	8,3	8,7
USA	10,4	10,4	12,7	17,4	18,3	17,2	16,1	15,4
Wielka Brytania	13,8	14,1	14,8	18,9	19,7	21,1	21,1	20,6
Włochy	21,8	20,4	21,2	25,4	28,0	29,3	35,5	40,3
Polska	29,6	21,5	17,2	20,5	23,6	25,7	26,4	27,2

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.1524.ZS>, [16.03.2020].

Tabela 5. Saldo finansów publicznych (% PKB)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	1,7	0,7	-3,8	-5,6	-4,5	-4,6	-2,9	-2,8
Francja	-2,4	-2,6	-3,3	-7,2	-6,9	-5,2	-5,0	-4,1
Grecja	-6,0	-6,7	-10,2	-15,2	-11,2	-10,3	-8,9	-13,2
Hiszpania	2,1	1,9	-4,6	-11,2	-9,5	-9,7	-10,7	-7,0
Japonia	-3,0	-2,8	-4,1	-9,8	-9,2	-9,1	-8,3	-7,6
Korea Płd.	..	4,0	2,3	-1,3	0,9	1,0	1,0	1,3
Niemcy	-1,7	0,3	-0,1	-3,2	-4,4	-0,9	0,0	0,0
Norwegia	17,9	17,1	18,6	10,2	10,9	13,4	13,8	10,7
Szwajcaria	0,9	1,6	1,9	0,5	0,4	0,7	0,4	-0,4
USA	-3,3	-4,0	-7,4	-13,1	-12,4	-11,0	-9,2	-5,8
Wielka Brytania	-2,8	-2,7	-5,2	-10,1	-9,3	-7,5	-8,2	-5,5
Włochy	-3,6	-1,3	-2,6	-5,1	-4,2	-3,6	-3,0	-2,9
Polska	-3,6	-1,9	-3,6	-7,3	-7,4	-4,9	-3,7	-4,2

Źródło: OECD, 2020, https://www.oecd-ilibrary.org/governance/general-government-deficit/indicator/english_77079edb-en, [16.03.2020].

Tabela 6. Dług publiczny (% PKB)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	29,6	28,3	30,6	39,2	42,0	46,3	59,2	55,7
Francja	77,3	75,9	82,5	97,6	101,0	103,8	111,9	112,5
Grecja	115,4	112,8	117,5	135,4	129,1	111,4	164,4	180,3
Hiszpania	46,1	42,4	47,7	62,7	67,4	78,3	93,5	106,5
Japonia	176,0	177,5	181,3	202,5	207,3	222,0	230,1	233,0
Korea Płd.	28,2	28,7	28,3	31,0	31,8	33,3	34,8	36,5
Niemcy	69,5	66,5	70,6	77,8	88,0	87,4	90,4	85,5
Norwegia	58,3	56,1	54,8	48,8	49,2	34,7	35,9	36,5
Szwajcaria	50,5	45,6	45,9	44,2	42,6	43,0	43,8	43,1
USA	85,7	86,2	102,2	115,6	125,7	130,8	132,5	136,2
Wielka Brytania	51,2	52,9	65,7	78,8	89,7	103,3	107,4	103,2
Włochy	114,7	110,3	112,6	125,6	124,4	117,2	135,3	142,9
Polska	54,4	51,1	53,4	56,7	61,2	61,5	64,7	65,4

Źródło: OECD, 2020, <https://data.oecd.org/gga/general-government-debt.htm>, [16.03.2020].

Tabela 7. Stopa inflacji /CPI/ (w %)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	3,6	2,3	4,4	1,8	2,9	3,3	1,8	2,4
Francja	1,7	1,5	2,8	0,1	1,5	2,1	2,0	0,9
Grecja	3,2	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5	-0,9
Hiszpania	3,5	2,8	4,1	-0,3	1,8	3,2	2,4	1,4
Japonia	0,2	0,1	1,4	-1,4	-0,7	-0,3	-0,1	0,3
Korea Płd.	2,2	2,5	4,7	2,8	2,9	4,0	2,2	1,3
Niemcy	1,6	2,3	2,6	0,3	1,1	2,1	2,0	1,5
Norwegia	2,3	0,7	3,8	2,2	2,4	1,3	0,7	2,1
Szwajcaria	1,1	0,7	2,4	-0,5	0,7	0,2	-0,7	-0,2
USA	3,2	2,9	3,8	-0,4	1,6	3,2	2,1	1,5
Wielka Brytania	2,5	2,4	3,5	2,0	2,5	3,9	2,6	2,3
Włochy	2,1	1,8	3,3	0,8	1,5	2,8	3,0	1,2
Polska	1,3	2,5	4,2	3,8	2,6	4,2	3,6	1,0

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG>, [16.03.2020].

Tabela 8. Eksport towarów i usług (w mld USD)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	158	183	233	195	260	324	312	307
Francja	651	741	827	665	709	824	795	837
Grecja	56	67	80	59	60	68	63	73
Hiszpania	319	383	419	344	369	438	416	447
Japonia	729	802	890	669	870	931	914	830
Korea Płd.	386	454	524	436	547	678	707	722
Niemcy	1242	1485	1643	1301	1443	1686	1629	1700
Norwegia	154	174	214	152	171	206	206	204
Szwajcaria	242	291	348	309	372	454	442	488
USA	1458	1654	1842	1583	1853	2126	2218	2294
Wielka Brytania	735	783	796	638	700	817	811	835
Włochy	511	606	649	495	536	617	593	615
Polska	131	167	205	165	192	225	222	243

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/BX.GSR.GNFS.CD>, [16.03.2020].

Tabela 9. Saldo bilansu handlowego (w mld USD)

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Australia	-12	-21	-8	-7	11	23	-8	7
Francja	-27	-46	-71	-51	-64	-90	-70	-57
Grecja	-44	-57	-65	-43	-38	-38	-25	-28
Hiszpania	-109	-129	-130	-59	-63	-60	-36	-17
Japonia	95	121	55	58	109	-4	-53	-90
Korea Płd.	25	32	12	48	48	28	49	80
Niemcy	202	276	273	197	213	227	256	271
Norwegia	58	57	85	49	54	74	72	64
Szwajcaria	13	22	25	13	35	29	40	54
USA	-837	-821	-832	-510	-649	-741	-741	-701
Wielka Brytania	-143	-176	-167	-132	-147	-154	-166	-185
Włochy	-14	3	-4	0	-29	-26	21	48
Polska	-10	-23	-34	-11	-14	-19	-10	0

Źródło: World Bank, 2020, <https://data.worldbank.org/indicator/BN.GSR.MRCH.CD>, [16.03.2020].